

TEHETSÉGGONDOZÁS KODÁLY SZELLEMÉBEN

A PSALMUS HUMANUS MŰVÉSZETPEDAGÓGIAI EGYESÜLET
2018. április 11-12. közötti
TANÁR-TOVÁBBKÉPZÉSÉNEK BESZÁMOLÓIBÓL

SZERKESZTETTE: K. UDVARI KATALIN

Nagy István: Önarckép, 1920 k.

Nagy István: Önarckép (1920)

A csíkszeredai intézmény az 1969-70-es tanévben kezdte meg működését, és 1993-ban vette fel Nagy István, a csíkmindszenti születésű festőművész (1873-1937) nevét.

Az iskola életéről 2016 júniusában megjelent kiadvány bemutatja az elmúlt évtizedek eseményeit, eredményeit és mai

életét is. (A kiadványt szerkesztette: Kirmájer Enikő és Darabos Andrea Tünde.)

A Nagy István Művészeti Középiskola új épületének ünnepélyes felavatására 2008. augusztus 1-én került sor. A város központjában működő iskola új épülete lehetőséget ad a színvonalas oktatás megvalósítására, és egyben színtere lett a város képzőművészeti és művészeti eseményeinek is. Folyamatosan jelen vannak Csíkszereda kulturális életében az iskola diákjainak és tanárainak kiállításai, hangversenyeivel, a különböző rendezvényeken való fellépéseivel.

Az iskolában most már megvannak a korszerű, modern és diákközpontú művészeti oktatás megvalósításához szükséges feltételek: az iskolában átlagosan közel 700 diák tanul a 0-XII. osztályokban (jelenleg 660 fő), és átlagosan 100 pedagógus-tanító, általános műveltséget oktató tanár, zenetanár (jelenleg 57-en) és képzőművész (jelenleg 16-an) végzik oktató-nevelő munkájukat.

Az előkészítő osztályba induló gyerekek számára zene-, illetve rajzfoglalkozásokat tartanak, amelyek során a tanítók és a szaktanárok „felmérik a gyermekek művészetek iránti érdeklődését.” Az I., V. és IX. osztályba induló gyerekek számára „képességpróbákat” szerveznek az iskola szaktanárai, melyek eredményei alapján a diákok „helyet nyernek a következő évben induló osztályokban.”

A közel 50 éves intézményben a tanárok rendelkezésére áll 24 tanterem, 25 szakterem, 6 képzőművészeti szakterem- galéria, informatika- és nyelvkabinet valamint az Egyed Daniela tanárnő által vezetett könyvtár, amelynek gazdag klasszikus és kortárs anyagáról, esztétikus elrendezéséről és kiváló technikai felszereltségéről személyesen is módunk volt meggyőződni.

A Nagy István Művészeti Középiskolát bemutató kiadvány befejezésként olvashatjuk Platón máig érvényes és Kodály Zoltán véleményével is egybecsengő megállapítását a zenei nevelés jelentőségéről: *„Nem a zenében rejlik-e a leghatásosabb nevelés? Hiszen semmi sem hatol be olyan mélyen a lélekbe, mint a ritmus, és a dallam megragadja, felékesíti és megnemesíti a lelket, ha az ember helyesen nevelkedett – ha pedig nem, épp ellenkezőleg hat rá....”*

A kiadvány Michelangelo szavait is idézi a művészetek jelentőségének igazolására: *„A rajzolás mindenfajta ábrázolás lelke és forrása, s minden tudomány gyökere. Aki olyan eredményeket ér el, hogy rajzolni tud, annak azt mondom, hogy a legértékesebb kincs birtokába jutott.”*

A Psalmus Humanus Egyesület képviselőjében sajnós, csak rövid ideig volt módunk az iskola életébe betekinteni, de így is igen-igen hasznos tapasztalatokkal és szép élményekkel térhettünk haza.

K. Udvari Katalin

I.

Kirmájer Enikő

„Nagy István” Művészeti Középiskola (Csíkszereda) korábbi igazgató

Kirmájer Enikő
igazgató, tanítónő,
szociálpedagógus

Pedagógusként nagyon sokszor van szükségünk szakmai felfrissülésre. Ezzel az indíttatással, a csíkszeredai Nagy István Művészeti Középiskola igazgatójaként felvettem a kapcsolatot K. Udvari Katalinnal, a Psalmus Humanus Művészetpedagógiai Egyesület vezetőjével, felkérve, hogy mutassák be iskolánk tanárai számára "A kodályi zenepedagógiai hagyományokon alapuló integrált művészetpedagógiai programot". Megvalósult a terv, már nem igazgatóként vettem részt a továbbképzésen, de mint pedagógust motivált és meggyőzött arról, hogy a zenei nevelés fontosságáért küzd itt minden előadó, és tudják, felfrissítik tudatunkban, hogy a neveléshez, az eredményes tanításhoz-tanuláshoz, ahol az érzelmek is jelen vannak, elengedhetetlen a zene.

II.

Antal Kinga-Adél (1972) óvónő

Xántus János Általános Iskola – Csíkzsögödi Óvoda

Antal Kinga-Adél

Antal Kinga-Adél vagyok, óvónőként dolgozom egy csíkszeredai óvodában. Először is szeretném megköszönni, hogy részt vehettem a Psalmus Humanus Művészetpedagógiai Egyesület képzésén, ahonnan feltöltődve és örömmel távoztam mindkét nap.

A tehetséggondozás-program során hallottam a tehetséggondozás és táplálkozás kapcsolatáról, és először hallottam a „Kovács-módszer”-ről, amit nagy örömemre a gyakorlatban is megtapasztaltam. Már akkor nagyon felkeltette az érdeklődésemet az új szemléletmód, a testet felvidítő feladatsorok, valamint a színes léggömbök varázsa. Az óvodában jelen volt mostanig is a mindennapjainkban a mozgás és az éneklés, de ez a módszer a lufikkal egy újfajta közös élményt, örömet és boldogságot jelentett a gyerekeknek. Nemcsak testnevelés foglalkozásokon alkalmazom, hanem egyik tevékenységből a másikba való áthajlaskor is 4-5 perces mozgáspihenőként is. Köszönöm szépen a könyvet is – amit kaptunk –, hiszen elképesztően gazdag mozgásanyagot dolgoz fel. A könnyű, lendületes mozgások, amit a gyermekek szívesen végeznek, felfrissítik a keringésüket, a légzésüket, sokkal aktívabbakká válnak. Nagyon fontosnak tartom bevinni a „Kovács módszert” a mindennapi életünkbe, hiszen a rohanó világunkban lecsendesítő és egészségügyi állapot javítása mellett sokoldalú személyiségfejlesztő hatása is van. Azzal hogy megismertem ezt a módszert még színesebbek, érdekesebbek és gazdagabbak a tevékenységeink. A gyerekeim pedig nagyon lelkesek, vidámak és motiváltak.

Az egészséges táplálkozást mindig fontosnak tartottam, de most megerősítést kaptam a táplálkozási szabályok betartásának-, valamint a délutáni pihenésnek

szükségességéről. A keringés kellő élénksége érdekében fontos a mindennapi mozgás, valamint a helyes légzés. És ezt az óvodásaimban is tudatosítani szeretném. Nagyon tetszett ezen kijelentés, hogy „Nemcsak a tehetséget kell gondozni, hanem a munkabírást is.“

A zeneoktatás a gyógypedagógiában című előadás is elgondolkodtató volt, mivel nekem a csoportban van egy speciális fejlesztést igénylő gyermek is, akinek a fejlesztése sok fejtörést okoz. Ez a képzés rávilágított, hogy a zene is sokat segíthet ebben, a sikeresebb fejlesztésében. Az „ULWILA módszer”, a színes kotta is egy egyedülálló zeneoktatási módszer, amit úgy éreztem, hogy érdemes lesz kipróbálnom a zenei tevékenységeim során.

III.

Ravasz Gyöngyike (1973) zeneelmélet- és zongoratanár „Nagy István” Művészeti Középiskola (Csíkszereda)

A képen a X. A. zeneosztály tanulói láthatók azt követően, hogy megnyerték a 2018. évi Sulisztár verseny IX-XI-es kategóriának I. díját. A kép jobbszélén Ravasz Gyöngyike tanárnő

Már nagyon rég várok egy ilyen színvonalas és változatos programsorozatra, amit magyarországi tapasztalt tanárkollégák készítettek. Néhányszor már

pályáztam magyarországi továbbképzésre, de mindig hely hiány miatt visszautasítást kaptam. Nagyon örülök, hogy pályafutásom 20. évében először részt vehettem egy ilyen színvonalas programon.

A Kodály-elmélet a kezdetektől foglalkoztat, mert az egyetemi szakdolgozatomat is a magyar népzénéről írtam, viszont a nálunk használt módszerekhez hasonlítva sok ellentmondásba ütköztem. Ezzel az alkalommal megerősödtem abban, hogy bátrabban fogadjam el a lehetőségeket ebben a szellemben.

Nagyon tartalmas előadásokon vettem részt 16 órán keresztül. Az előadássorozat vezetője K. Udvari Katalin volt. Szeretnék néhány előadást kiemelni, amely szakmailag közelebb visz, segít a mai kor gyerekanyagának a megismerésére és mindennapos munkámban. Szinte minden korosztállyal foglalkozom, első osztályosoktól tizedikesekig, zeneelméletet és zongorát tanítok.

Magas színvonalú előadás volt a Stipkovics Fülöp által vezetett program. Tiszteletreméltó a tudása és a széles látóköre. Sokáig lehetett volna hallgatni előadását ebben a témakörben.

Nagyon figyelemfelkeltő volt Vass Veronika: A zene hatása a különböző életszakaszokban című előadása. Sok olyan újdonságot tárt fel, amiket már alkalmazok a tanításban (például különböző ritmusgyakorlatok). Különösen tetszett, hogy bevont mindenkit a foglalkozásba, és összefogta a résztvevőket. Nagy újdonság volt számomra a Kovács módszer – Schön Károlyné előadásában. Már alkalmaztam is a lazítógyakorlatokat a zongoratanításban.

Szívreható volt hallgatni egy csodálatos ember, Kokas Klára munkásságából és életútjából is néhány gondolatot.

Amikor először hallottam erről a képzésről úgy terveztem, hogy csak Baráth Zoltán: A számítógép alkalmazhatósága a zenei nevelésben című előadáson veszek részt, mert eléggé távol tartok a számítógép alkalmazásától a zenében, de bátorságot kaptam és megerősödtem abban, hogy még nem késő elkezdni elsajátítani. Különösen hasznos lesz számomra, mert jelenleg dolgozom az I. fokozati tanári szakdolgozatomon, és Baráth Zoltán előadása során hasznos információkhoz jutottam.

Lélekemelő volt jelen lenni Baráth Yvette társaságában, a Hangképzés a magánének képzésben és a kórusoknál című elméleti és gyakorlati bemutatón. Elgondolkodtat a tiszta és természetes éneklés újraértékelése. Nagyon tanulságos egy mondata a tanárnőnek: „tanítva tanulni”. Megnyugtat, mert ha úgy érzem, hogy valamiben bizonytalan vagyok és nem elég erős, akkor van kiút, a munka és rájövök sok mindenre.

Végezetül és összegezve gratulálok a szervezéshez, a színvonalas tartalomhoz! Csodálom a sok erőt és sok éves múltra visszatekintő munkásságot. Szeretném, ha még máskor is eljönnének Csíkszeredába, mert biztos nagy érdeklődéssel vennék részt. Úgy érzem, hogy a bemutatott összetett, komplex nevelés nagyon értékes, és remélem, hogy a kollégáimmal együtt gyakoroljuk majd az effajta sokoldalú nevelést, mert ennek van jövője és hatása a gyerekekre nézve.

IV.

Máthé Hajnalka (1976) zongora- és szolfézstanár
„Nagy István” Művészeti Középiskola (Csíkszereda)

Máthé Hajnalka

Az előadássorozatot K. Udvari Katalin vezette, melléje társultak nagyszerű kollégái, akiknek előadásai, szakmai felkészültségük, a zene iránti mélyeséges tiszteletük és szeretetük és nem utolsó sorban egymással szembeni elismerésük, tiszteletük, emberségük mély nyomot hagytak bennem.

Az előadássorozat sokszínű, jól megszervezett, színvonalas, amely szakmailag számomra segítő kezet nyújtottak, újabb lehetőségeket kínáltak, megerősítettek abban a munkában, amit végzek.

Máthé Hajnalka növendékével

Külön élmény volt számomra, hogy olyan neves emberekről hallhattam újra, akikkel személyesen is volt alkalmam találkozni, munkásságukba bepillantani, mint pl. Kokas Klára tanárnő. A vele kapcsán elhangzott előadás nagyon tetszett, a fogyatékkal élő gyerekek művészetre neveléséről, amit igazán hasznosítani lehet az egészséges gyerekek zenei nevelésében is. A színes kottaképet csak érintőlegesen ismertem, hallottam róla, most viszont megértettem annak használatát. A hangmagasság tanítását kisgyerekeknél zongoraórákon én is színekkel ábrázolom, így könnyebben elsajátítják a gyerekek a hangokat és segíti őket a kottaolvasásban is. Ilyenformán továbbra is használom a színes kottát.

Nagyon érdekes és hasznos volt Baráth Zoltán, a Nagykanizsai Farkas Ferenc Városi Zeneiskola igazgatójának előadása a számítógép használatáról a szolfézsoktatásban. Sok új lehetőséget kínált nekünk, amellyel érdekesebbé tehetjük a szolfézstanítást a számítógép kínálta lehetőségek által, konkrét példákkal illusztrálva, közösen kipróbálva egy-egy programot. Sajnos

felszereltség hiányában nehezebb ezeket a lehetőségeket gyakorlatba ültetnünk, de a lehetőségeinkhez mérten némelyiket azért sikerült is már kipróbálni.

Az előadások közti felfrissítő-, koncentrálóképességünket javító lufis játékok, tornák igencsak jó hatással voltak rám, ezeket most már én is beépítettem a munkámba, hiszen szükségünk van a mindennapi tornára, az agyunk, testünk felfrissítésére a többórás munka közben.

Összegzésként, örülök, hogy részt vehettem ezen a továbbképzésen, amely szakmailag nagyon hasznos volt számomra. Szeretném, ha ez egy sorozattá válna, és még lenne lehetőségünk ilyen továbbképzéseken részt venni, akár Magyarországon is.

V.

András Erika (1985) zongora- és zeneelmélet tanár
„Nagy István” Művészeti Középiskola (Csíkszereda)

András Erika

Először is gratulálni szeretnék a Psalmus Humanus Művészetpedagógiai Egyesületnek a valamikor megálmodott elképzeléshez. Azt hiszem, nyugodt szívvel mondhatom, hogy Kodály Zoltán büszke volna az egész egyesületre, és arra, hogy ezek a mérhetetlenül tehetséges és étékes emberek próbálják az ő elveit a zene fontosságáról minél több emberrel megismertetni és tovább vinni. Egészen elképesztő, hogy milyen sok irányból meg lehet közelíteni a zene szerepét és fontosságát.

Én 2018 áprilisában vettem részt ezen a pedagógiai továbbképzőn, mert kihagyhatatlannak tartottam az esélyt és az alkalmat, amely egy ilyen örök zöld témát tárgyal, mint a tehetséggondozás Kodály szellemében. Úgy volt az eredeti terv, hogy csak néhány előadást tudok csak meghallgatni, de végül sikerült végig jelen lennem az egész előadás-sorozaton.

Úgy jöttem haza mind a két napról, mint egy szivacs, amely teljesen megszívta magát. Már akkor tudtam, hogy az elhangzott dolgok hihetetlen értékesek számomra, és már van, amit másnap alkalmaztam is, mint zongoratanár.

Első előadók között hallgathattam meg K. Udvari Katalin zenetanárt, a Psalmus Humanus Művészetpedagógiai program vezetőjének előadását, amelyben a tanárnő bemutatta az egyesület szakmai közösségét, majd végigvezetett a 20.század második fele ének-zene oktatásának történelmi előzményein. A filmbejátszás is, amely Vekerdy Tamás konferencia-előadásából: *Értelmi intelligencia, érzelmi intelligencia* címet viselte, értékes volt számomra, azóta rákerestem a világhálón, és több gondolatát is meghallgattam. Az előadássorozat mottójakén a híres Kodály gondolat szerepelt, "A zene mindenkié", és eme gondolat köré felépítve, a tanárnő bemutatta a különböző nevelési periódusokban a zene jelenlétét csecsemőkortól egészen az időskorig, a jó társadalmi helyzetből érkezőktől a hátrányos szociális helyzetű emberekig. Csodálom és példaértékűnek tartom a tanárnő elhivatottságát Kodály munkássága és módszerei, elvei iránti érdeklődését, és azt még inkább, hogy törekszik ezt az egy életen keresztül gyűjtött gondolatokat minél több emberrel megosztani.

Egy másik, talán tölem a legtávolabb álló témakörrel szóló előadás, a Baráth Zoltán zenetanár, számítógépes zene tantervíró előadása volt. Bemutatta a számítógép alkalmazását a zeneoktatásban. Mivel elég keveset tudok, értek a számítógépes rendszerekhez, annak korlátaihoz, jó volt kis ízelítőt venni a zenén keresztül megközelítve. A tanár úr beszélt a napjainkban oly elterjedt és közkedvelt elektronikus zenéről is.

A tanár úr felesége, Baráth Yvette előadása is magával ragadó volt. Valószínű a magán-éneket tanító tanárnő megnyerő személyisége és mérhetetlen tudása is közrejátszott ebben. Kimondottan tetszett az előadásban, hogy próbált interaktív

módon bennünket is bevonni, ugyanis közösen énekeltünk, amit minden kollégám nagyon élvezett.

Schön Ilona tanárnő előadása a Tehetséggondozás és a táplálkozás címet viselte, és amint a cím is mutatja a helyes táplálkozás fontosságára hívja fel a figyelmet. Említést tesz a Kovács-módszer alkalmazásának fontosságára, ami azon alapszik, hogy a zenetanulási folyamatokat rövid mozgásos gyakorlatok váltják fel, melyek felfrissítik, erősítik a figyelő, koncentráció képességet. A legértékesebb számomra az volt, hogy mutatott néhány mozgásgyakorlat – sorozatot is, amelyet azóta alkalmazok is, sőt több kollégámat is láttam, hogy alkalmazzák.

Egy másik előadás, Kaibinger Pál gyógypedagógus előadása is mélyen megérintett. A tanár úr hátrányos, értelmileg sérült gyerekek zenei oktatásával foglalkozik. Itt ismét megmutatkozik az a tény, hogy a zene mindenhol jelen van, és az értelmileg sérült gyerekek számára kimondottan fontos. Személyes tapasztalatom is van ezen a téren, ugyanis van a családban értelmileg sérült rokonom, aki úgymond menedéket talált a zenében. És valóban jótékony hatását látom rajta, arról nem beszélve, mennyire büszke magára, és arra, amit elért.

Egy másik érdekes dolog, ami ezen az előadáson elhangzott, a színes kottairás volt, amit én is alkalmazok. Igaz nem ezt a formát, hanem a Szilvay-testvérek által kidolgozott színes kottairást ismertem és alkalmazom, de jó volt hallani eme kottairás alkalmazásának jótékony hatásait. Egyfajta visszaigazolás volt, mert azt tapasztalom, hogy tényleg hatásos, főleg kicsiknél.

Végszóként szeretném a kollégáim és saját magam nevében is megköszönni ezt az értékes két napot, és kívánom, hogy még sok helyen megismerhessék Önöket.

VI.

Dávid Zsuzsánna (1976) zongoratanár
„Nagy István” Művészeti Középiskola (Csíkszereda)

Dávid Zsuzsánna

2018. áprilisában nagy örömben volt részünk a Nagy István Művészeti Középiskolában, Csíkszeredában, mert “házhoz hoztak” Magyarországról egy nagyon színvonalas, értékes továbbképző tanfolyamot *Tehetséggondozás Kodály szellemében* címmel. Remek előadó tanárok érkeztek hozzánk nagy lelkesedéssel és mi hasonlóan fogadtuk őket.

Stipkovits Fülöp előadásával indított a pedagógus továbbképző program, amelyből rálátást kaptunk a magyarországi zeneiskolák programjára és tehetséggondozására. A számomra legérdekesebb dolog a hangjegykártya volt, ami széles körben alkalmazható a zenei nevelésben, úgy zeneelmélet órákon, mint zongora órákon vagy más területeken, ezáltal játékosá téve a hangjegyek tanulását és használatát.

Vass Veronika énektanítási módszerei rendkívül megragadtak, csak úgy ámultam, hogy micsoda leleményességgel lehet tanítani például furulyát egy egész osztálynyi gyereknek. Nagyon tetszett az énekóra felépítése is, sok játékkal, improvizációval, énekléssel, semmi esély, hogy a gyerekek megunják az énekórát. Zongora tanárnő vagyok, de szinte minden információ hasznosítható számomra. Fontos a változatosság: mozgásos játékok, a lazítás céljából ritmusjátékok, zenehallgatás, improvizáció.

A zene mindenkié! – ez volt a címe Udvari Katalin előadásának. Rögtön felkeltette a kíváncsiságomat, nagy izgalommal vártam. Minden gyereknek

szüksége van a zenére. Ez volt az első gondolat, ami megragadott. Nyilván ezt tudtam, még egy nagyon fontos dolgozatomban írtam is a zene jótékony hatásáról, de abban a pillanatban újdonságként hatott rám. Mindig van az emberben egy olyan akarás, hogy a legjobbat hozza ki a gyerekekből, akik zenét tanulnak, zongoristát faragjon belőlük, főleg egy művészeti iskolában, de nem mindig ez a fontos. Most már tudom, hogy ha egy gyerekkel együtt zenéltem, zongoráztam, tanítottam őt, függetlenül az elért eredményeitől, ő már több lett ettől. És ez új rálátást nyújt a dolgokra. Sokkal nyitottabb leszek és boldogabb és ezáltal a tanítványaim is. Azóta több az örömmel, megszűnnek a görcsök, mindkét fél részéről.

Dávid Zsuzsánna és tanítványa

A következő dolog, ami megragadott *a torna és a lufizás* volt, amit nagy élvezettel csináltunk mindannyian Schön Károlyné irányításával. A mozgást mindenki szereti, szabadságot ad, jókedve lesz tőle az embernek és ebben a lufik színessége is nagyon segített, öröm volt játszani egy kicsit. Minden emberben, felnőttben ott bujkál még a gyerek és annyira jó és felszabadító érzés, amikor előtör belőle, még ha csak rövid időre is. Ösztönösen én is használtam a mozgást a zongoraórákon, amikor elfáradt a gyerek, vagy már nem bírta figyelni. Mindig kimentem vele a folyósóra és mondtam, hogy szaladjon egy kört, ugyanis a folyósó körbe fut. De ez a lufizás sokkal játékosabb, a gyerekek élvezik, már kipróbáltam, és ténylegesen megoldást nyújthat egy-egy merevebb kezű, karú, mozgású gyerek esetében is megérezni a könnyedséget.

Tanítva tanul az ember. – nyilatkozta Baráth Yvette. Egy nagy igazság, amit saját bőrömön tapasztaltam meg. A most végzős zongorista diákom, aki nagyon

tehetséges, bizony 11 évvel ezelőtt elég nagy fejtörést okozott nekem. Annyira tehetséges volt, hogy féltem, nehogy valamit rosszul csináljak. Rengeteget fejlődünk mindketten, együtt, voltak dolgok, amiket tanítva tanultam és tapasztaltam meg én is. Igaz nem szeretne zenei pályára menni, de jólelkű és kifinomult ízlésű fiatalember vált belőle az évek során és büszkén engedem útjára. A zene sokat hozott az életéhez. És akkor újra felbukkan az első számomra fontos gondolat a két nap alatt, hogy a zene által fejlődik az ember, a zene mindenkié.

Nagyszerűnek találtam Baráth Zoltán ötletét a számítógép alkalmazhatóságával és ki is fogom próbálni. De ami a legjobban tetszett az *az improvizáció* volt, amit szintén szeretnék egyszer hasznosítani. Fontos lenne a klasszikus zenét tanuló gyerekeknél az improvizáció alkalmazása és tanítása, mert az olyan, mint a szabad játék, míg a klasszikus zongoradarabok, amiket tanítunk nekik, azok a kötött, szabályok szerint történő játékok. Nagy hátránynak találok az erdélyi zenetanításban az improvizáció szinte teljes hiányát. Sokkal felszabadultabbak és kreatívabbak lennének a gyerekek, ha gyakran csinálnánk velük improvizációs játékokat. Komoly elhatározásom, hogy utána nézzek ennek a dolognak, mert alkalmazni szeretném a mindennapi zongoraóráimon. Régi vágyam, hogy egy zongoraiskolát állítsak össze és nagyjából meg is van az anyagom hozzá, de ennek a fényében újra át fogom gondolni és bevonni az improvizációs játékokat is. Igazán szívesen hallgattam volna az improvizációról sokkal többet, de az idő sajnos nem engedte. Remélem lesz alkalmam majd még tanulni erről a dologról.

És akkor még csak a színes kottáról nem beszéltem. Ez egy olyan módszer, amivel nagyon egyetértek, nemcsak a fogyatékos gyerekek zenei nevelésénél, hanem általánosságban a gyerekeknél. Én is egy hasonló módszerrel tanítom a kezdő zongoristákat. Minden hangnak más színe van, ők maguk választják a színeket, ami nagy öröm számukra. Idővel a színek eltűnnek, de addigra már a hangok beléjük ívódnak és játszva olvassák és használják őket.

Úgy gondolom, mindenkinek szüksége van időnként egy kis frissítésre, újdonságra, amit mi most meg is kaptunk ezektől a csodálatos, odaadó előadó tanároktól. Ez erőt és bátorságot ad nekünk a folytatáshoz, reményt, hogy mindig lehet jól csinálni, és kitartást, hogy soha ne adjuk fel.
Köszönjük szépen!

Nagy István Művészeti Középiskola (Csíkszereda)

„[Nagy István](#)” Művészeti Középiskola | [DT Bemutató](#) (7:00)

Az iskolát bemutató vidám kisfilm

[Kodály emlékhangverseny – „Nagy István” Művészeti Középiskola Kiskórusa-
Csíkszeredai](#) (9:43)

Kodály: Bicinia Hungarica c. sorozatából énekelnek Szabó András vezényletével

– „[Nagy István](#)” Művészeti Középiskola kórusának [karácsonyi koncertje - Csíksomlyói
kegytemplom](#) (19:09)